

Geachte relatie,

De gebeurtenissen van deze week op een varkenshouderij in Boxtel is ons niet in de koude kleren gaan zitten. Wij kunnen ons voorstellen dat dat ook voor u geldt. Dierenrechtenactivisten bestormden en kaapten in grote getalen urenlang een varkenshouderij. De betreffende varkenshouder stond machteloos en is zich natuurlijk rot geschrokken. De confrontatie met tientallen activisten moet door de varkenshouder als bijzonder intimiderend zijn ervaren. Het duurde lang voordat de politie een einde maakte aan de situatie met de arrestatie van tientallen activisten.

Na de kaping van deze varkenshouderij ontstonden er vanuit onze klanten veel vragen, zoals: Mag dergelijk onacceptabel gedrag van dierenrechtenactivisten juridisch wel? Wat kan ik als veehouder preventief doen? Hoe ga ik om met zo'n situatie waarbij ik met de rug tegen de muur sta? Vragen waarop wij in overleg met onze juridisch adviseur van "Goorts + Coppens, Advocaten en Adviseurs" hierna een antwoord geven.

Mag dat zomaar?

Een korte en simpele vraag, maar wel dé vraag die iedereen stelde naar aanleiding van de kaping van de varkensstal; mag dat allemaal zomaar? Het antwoord op de vraag is even kort en simpel: nee, gelukkig niet. De wet bepaalt dat het binnendringen van een erf of gebouw zonder toestemming van de eigenaar verboden is. Het maakt immers inbreuk op het eigendomsrecht van degene van wie het gebouw en/of erf is. Overtreding van deze wettelijke regel wordt in de volksmond ook wel "huisvredebreuk" genoemd en wordt bestraft met een gevangenisstraf of hoge boete. Als de eigenaar van een erf of gebouw duidelijk maakt (in juridische termen: vordert) dat de overtreder daar niets te zoeken heeft en direct dient weg te gaan (bijvoorbeeld door het te zeggen), maar de overtreder doet dat niet, dan is sprake van huisvredebreuk. Als er daarbij bedreigingen worden geuit door de overtreder, kan dat een reden zijn voor een zwaardere straf.

Uit de ter plaatse gemaakte camerabeelden volgt duidelijk dat de varkenshouder de activisten vroeg om het erf en de stal te verlaten. Dat deden zij niet. Daarmee is er sprake van huisvredebreuk. De varkenshouder kan daarvoor aangifte doen bij de politie. Het is ook verstandig dit te doen. Het Openbaar Ministerie (OM) besluit vervolgens of de activisten worden vervolgd. Gelet op de vele camerabeelden zal dat hoogstwaarschijnlijk het geval zijn.

Overtreding Wet dieren

De activisten stelden dat zij gewonde dieren in de stal wilden beschermen. Wij zijn echter van mening dat de activisten de dieren niet beschermden, maar juist zélf het in de Wet dieren opgenomen dierenmishandelingsverbod overtraden. Het dierenmishandelingsverbod bepaalt namelijk dat het verboden is om de gezondheid of het welzijn van een dier te benadelen. Dat is echter precies wat de activisten in de stal deden: zij benadeelden de gezondheid en het welzijn van de daar aanwezige varkens door in grote getalen luidruchtig de rust in de stal te verstoren en door onrechtmatig opnames te maken van de varkens. Dat moet voor enorme stress hebben gezorgd bij de varkens, met alle mogelijke gezondheidsrisico's van dien, om nog maar niet te spreken over de mogelijke ziektes die de activisten met hun roekeloze gedrag hebben meegedragen de stal in.

Wat kan ik doen in zo'n situatie?

Vooropgesteld hopen wij dat niemand (meer) met een dergelijke situatie te maken krijgt. Wanneer u onverhoopt toch met een dergelijke situatie te maken krijgt, is het in ieder geval goed om (indien nodig meermaals) duidelijk te maken dat u wilt dat de overtreders direct weggaan. Dat kan bijvoorbeeld door het simpelweg te zeggen, maar er zijn ook andere manieren. Als bewijs kunt u bijvoorbeeld filmpjes of geluidsopnames maken. Overigens is het altijd een goed idee om filmpjes, geluidsopnames, foto's en ander bewijsmateriaal te verzamelen. Op die manier kunnen politie en justitie snel en gemakkelijk optreden tegen de overtreders.

Een preventieve mogelijkheid is het ophangen van de bekende blauwe bordjes met "Verboden toegang", zoals het voorbeeld hieronder:

Met het bordje geeft u duidelijk aan dat het verboden is om zonder uw toestemming uw erf of gebouw(en) te betreden. U kunt het bordje bijvoorbeeld hangen aan de toegangspoort van uw erf, zodat duidelijk zichtbaar is dat u niet van ongewenste bezoekers gediend bent. Voergroep Zuid heeft eenzelfde bordje in de Voergroep Zuid huisstijl beschikbaar. Vraag er naar bij uw adviseur.

Kan de politie pas optreden als de boer aangifte heeft gedaan?

De vraag of de politie pas kan optreden als er aangifte is gedaan, werd ook al snel gesteld. Veel mensen vonden dat de politie (te) laat optrad tegen de activisten. Aangifte is geen vereiste voor politieoptreden, zeker niet als de politie strafbare feiten op heterdaad constateert. De politie had dus eerder kunnen ingrijpen, ook al was er geen of pas later aangifte gedaan door de varkenshouder. Waarom er niet eerder werd ingegrepen, is ons niet bekend. Het is echter altijd verstandig aangifte te doen van huisvredebreuk en overtreding van de Wet Dieren.

Wat als ik schade lijd?

Helaas is het goed denkbaar dat u schade lijdt als dierenrechtenactivisten het bedrijf onrechtmatig binnenvallen. Te denken valt aan schade aan het erf, de gebouwen en alle andere zaken die zich op het erf bevinden. Het belangrijkste is echter schade aan personen en/of dieren. Helaas valt ook die schade niet uit te sluiten. Geleden schade kan in dergelijke gevallen op de activisten worden verhaald. Als u schade heeft geleden als gevolg van de acties van activisten, is het verstandig om een juridisch specialist te raadplegen. U kunt dan denken aan een advocaat of uw rechtsbijstandsverzekering. Als u beschikt over een rechtsbijstandsverzekering: weet dat u het recht heeft om zelf uw advocaat te kiezen. Vaak is het verstandig om gebruik te maken van dit recht.

Tip

De emoties bij dit soort intimiderende acties kunnen hoog oplopen. Blijf echter altijd rustig. Als u merkt, dat u de rust niet meer heeft: vraag iemand u bij te staan, die de rust kan bewaren. Juist bij dit soort zeer vervelende kwesties is het zaak om geen aanleiding te geven, dat de publieke opinie zich tegen ons keert. Benader het juist omgekeerd: juist in dit soort intimiderende situaties kunnen wij de publieke opinie voor ons winnen.

Tenslotte

We kunnen ons voorstellen dat u nog bepaalde vragen heeft. Als het gaat om juridische vragen kunt u contact opnemen met Rico Ligtoet van Goorts + Coppens. Voor verzekeringstechnische zaken met Joris Raaijmakers, adviseur zakelijk van Zuiderhuis en voor overige zaken met ondergetekende.

Wij wensen iedereen die geraakt is door de zinloze en schadelijke acties van activisten, en in het bijzonder de getroffen varkenshouders, veel sterkte toe de komende tijd. Wij staan als een blok achter 'onze' agrarische sector.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'A. van Loon', with a stylized flourish at the end.

Antoine van Loon

Commercieel Manager Voergroep Zuid